

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

63. (67.) ÉVFOLYAM

1997. DECEMBER No.6 (307), Vol. 63, December 1997, USPS 178-560 6. SZÁM

ÜRES KÉZZEL A JÁSZOLNÁL

Hogyan ünnepeljünk karácsonykor? Annyi elképzelésünk van erről és az ellenkezőjéről. Emlékek és tervek, kellemes és kellemetlen dolgok, édes és keserű, erősítő és elbizonytalanító gondolatok. Az emberi lehetőségek és az emberi tehetetlenség teljes skálája karácsonykor is megjelenik. Így hát a hangulatnak, az igényeknek, az alkalomnak megfelelően helyezhetném el én is a magam hangsúlyait, és megpróbálhatnám szavaimmal befolyásolni, hogy ebben az évben hogyan lássuk, ünnepeljük, vagy éljük túl karácsonyt. De karácsonyt nem lehet birtokolni, nekem legalább is nem áll módomban, és azt hiszem, az egyháznak sem.

Karácsonnyal kapcsolatban nem jut eszembe semmi méltó dolog, üres a kezem. Ennek nem ostobaságom az oka, vagy pedig egyfajta – nemcsak püspök esetében bosszantó – ötlettelenség. Karácsony a bibliai üzenet szerint kívülről, a mi látóhatárunkon és tapasztalatainkon túlról érkezik. A fáradságos szálláskereső és végül kint, az istállóban szorított hely pontosan leírja, hogy karácsony nemcsak váratlanul, hanem alkalmatlanul is jön. Persze mondhatnánk, hogy azóta alaposan megváltozott a helyzet. De nem így van.

Amit karácsony a naptárban, a szokásokban, a családban, s a gyülekezetben jelent, ami az egyházi ünnepek és az emberi igyekezet kedvelt csúcspontja, az mind legfeljebb kísérlet arra, hogy megfeleljünk annak az eseménynek, amely nemcsak idegen a számunkra, hanem még megütközést is kelt bennünk. Isten emberré lesz. Ez azt jelenti, hogy Isten az lesz, amik mi vagyunk? Nyilvánvalóan nem. Hiszen akkor miért imádnák Őt a pásztorok és a

napkeleti bölcsek, és miért reagálna – talán a legtermészetesebben! – Heródes a sok kisgyermek meggyilkolásával.

A csodálatos karácsonyi üzenetet nem emberek írták és fogalmazták, hanem angyalok hirdették: "Dicsőség a magasságban Istennek, és békesség a földön az embereknek, akikben Isten kedvét leli." Ezeknek a szavaknak éppen az ígéret jellege tartalmazza azt a fájdalmas és megbotránkoztató tisztázást, hogy eddig még Istennélküli és békétlen emberek vagyunk. Ez a tisztázás bosszantóan hat. Isten azt vindikálja magának, amiről meg vagyunk győződve, hogy birtokoljuk: az emberi létet. Ha ez nem felháborító, akkor nem tudom, mi az. Karácsony előtt, karácsony nélkül: még-nem-emberek vagyunk.

Mi különbözteti meg a még-nem-embert az embertelen embertől? Sajnos a világban gyakran úgy tűnik, hogy nem is olyan sok minden, Szomorúan és részvétellel mondom ezt, nem vádlóan. Vádbeszédre nincs felhatamazásom. És Isten, Akinek lenne, lemondott a vádbeszédéről.

Helyette elhatározta, hogy maga lesz emberré. Ezáltal nemcsak az derült ki, hogy kik nem vagyunk mi még, hanem kérlelve, szeretettel kérdez, hogy nem lennének-e segítségével az Ő jótetszésének megfelelő emberek, vagy inkább megmaradunk a még-nem-ember állapotában azzal a veszéllyel, hogy embertelen emberekké romlunk.

Hiányos emberségünket nem leleplezni, megvádolni akarom, merész felhívásokat sem akarok intézni magunkhoz. Én sem vagyok jobb, mint mások. Ezt megtehetik a moralisták, talán szükség is van rá. A keresztyének nem

moralisták, és a karácsonyi üzenet tulajdonképpen is megváltó és aktuális ahhoz, hogy morálapostolok ugródeszkája lehessen.

Másrészt viszont karácsony arra sem való, hogy elbizonytalanítva és elbizonytalanodva kifejtsük, milyen áthathatatlan marad világunkban az erőszak, az éhség, s a gonoszság sötétsége, a világító karácsonyfák és az emberi segítőkészség őszinte erőfeszítései ellenére is. Hiszen éppen ezért lett Isten emberré. A pesszimisták kételkedhetnek ebben. A keresztyének józanok, de nem pesszimisták.

Isten emberré lesz – akkor mi mik vagyunk? Mi vagyunk, akiknek szükségünk van arra, hogy Isten értünk emberré legyen – amennyiben üres a kezünk. Isten szeretettel arra méltat bennünket, hogy ember akar lenni nálunk: így leszünk betöltött és megajándékozott emberek. Isten világossága, a kegyelem napja nem emberi létünket megdicsőítve és felmagasztalva jön, hanem átmenet nélkül, a legsötétebb éjszakában.

Ezért érvényes, amit egymásnak kívánunk: Boldog karácsonyt!

–Berger Eduard német ev. püspök.

In: "Egyház és Világ".

Kedves Olvasóinknak örömmel teljes, áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelemben gazdag, békés új esztendő-t szeretettel kíván

– a Szerkesztőség és az AMEK tisztikara.

Kis gyülekezet megoldotta nagy feladatát

Az *Erős Vár* 1995. februári számában "Kis gyülekezet nagy feladat előtt" címmel megjelent írásomban beszámoltam arról, hogy a mindössze 130 lelket számláló rábaközi gyülekezet, Sopronnémeti nagy fába vágta a fejszét, mégpedig abba, hogy a gyülekezet tulajdonában lévő, 1902-ben épült magányos toronyhoz új templomot építenek hozzá. Régi vágya volt ez a gyülekezetnek, hiszen Szilsárkány filiájaként sohasem volt önálló istentiszteleti helyük. Hitéletüket az egykori iskolájuk épületében élhették, melyet ugyan az 1948-as államosításkor elvettek tőlük, de istentiszteleti helyként továbbra is rendelkezésükre állt.

A szívekben rejlő óhaj találkozott a gyülekezetet gondozó lelkésznek, Szűcs Kálmánnak a szándékával és a szinte reménytelennek tűnő feladatnak nekivágtak a sopronnémeti evangélikusok. A gyülekezeti tagok hite, imádságai, és erőfeszítései végül sikert eredményeztek. A kis gyülekezet megoldotta nagy feladatát. Szeptember 21-én vasárnap D. Szevik Imre, az Északi Ev. Egyházkerület püspöke felszentelte az elkészült új templomot.

Isten új házat Nagy Tamás Ybl-díjas építész tervezte, aki Dunaújváros és Aszód után tette le névjegyét a kis rábaközi faluban. A gyülekezet korábbi lelkészei mellett megjelentek az ünnepségen a volt vasmegegyei, Ausztriához szakított Lipótfalva község kiküldöttei is. D. Szevik Imre püspök az új templom számára olyan úrvacsorai készletet adott a gyülekezetnek, amely

Lapunk új címe:

"Erős Vár"
P. O. Box 770828,
Lakewood, OH 44107-0038

*

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia új címe:

Hungarian Conference-ELCA
1467 Parkhaven Row
Lakewood, OH 44107-4505

*

Tel.: 216-221-3178
Fax: 216-227-9482

1984-ben az EVSZ budapesti nagygyűlésére készült.

Szűcs Kálmán, a sopronnémeti gyülekezetet is gondozó farádi lelkész érthetően hálás és boldog:

- A hála mindenekelőtt Istené, Aki adott szorgos kezeket, erőt, anyagiakat a mun-

A régi toronyhoz épített új templom
Sopronnémetin

kához. Külön köszönet jár Bójtós Józsefnek és Nagy Gyulának, a gyülekezet felügyelőjének és gondnokának, akik önzetlenül áldozták napjaikat a templomépítésre. Hálas szívvel gondolok a Bajor Evangélikus Egyházra, ami komoly pénzadománnyal tette lehetővé a munka sikeres befejezését. Mintahogy a helyi gyülekezet tagjai, az elszármazottak, s Lipótfalva község lakói is mélyen a zsebükbe nyúltak. A templomépítés költsége 13 millió 300 ezer forintba került. Emellett az önkéntes segítők 2,200 óra társadalmi munkát adtak, aminek értékét nehéz pénzben kifejezni.

- Az új templom hatása máris érződik a gyülekezeti életben. Az Istentiszteletekre kétszer annyian jönnek, mint idáig, hiszen más lélekkel megy be az ember olyan lelki hajlékba, mint ez a templom. A feladatoknak azonban nincs még vége, mert a következő lépésben a harangokat szeretnénk villamosítani és szeretnénk hozzájutni orgonához is. Ám mindenki bizakodik. Ha Isten segítségével a templomépítés sikerült, miért ne sikerülne ezek a tervek is?!

-Kiss Miklós mosonmagyaróvári lelkész.

A.M.E.K. TAGSÁG

"Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagságát olyan ... magánszemélyek alkotják, akik a Konferencia hitvallási alapjával egyetértenek és a Konferenciában való tagságukat igénylik."

Egyelőre még lassan bővül az AMEK tagsága. Szívesen hívjuk hittestvéreinket, hogy a Konferenciában tagságot vállaljanak: így tölti be ez a szervezet rendeltetését, mint az északamerikai magyar evangélikusok szórványközössége. Az évi tagsági díj \$20 (US vagy kanadai), mely magában foglalja az *Erős Vár*-ra való előfizetést is. Csekket "tagság" vagy "membership" megjelöléssel a lap nevére és címére szíveskedjenek küldeni. Aki megújítja előfizetését 1998-ra, gondolja meg, hogy nem lenne-e AMEK taggá. Aki pedig már előfizetett 1998-ra és AMEK tag kíván lenni, szíveskedjék pótlólag beküldeni US\$14-t vagy CA\$10-t tagsága érvényesítésére.

Emlékeztetjük az AMEK tagokat, akiknek 1997-tel lejár a tagságuk, hogy azt megújítani szíveskedjenek. A lap címszavagján a törzsszám utáni "M" betű jelzi az AMEK tagokat. ☐

Könyveinkből

Megint új könyvvel gazdagodott a magyar egyházi irodalom. A budapesti Evangélikus Sajtóosztály kiadásában megjelent dr. Pósfay György: "A földön élő egész egyház" c. munkája. Ez a Genfben élő szerző, ny. lelkész doktori értekezésének könyvként való publikálása.

"A szerző kutatása az egyháztörténet és a rendszeres teológia határterületén mozog. Luthernek az egyház univerzalizálásával kapcsolatos megnyilatkozásait egyrészt belehelyezi a történelem eseményeibe, másrészt a legkülönbözőbb egyháztörténeti eseményekkel kapcsolatban figyel Luther állásfoglalására" - írja többek között az előszóban dr. Reuss András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora.

A könyv megrendelhető *Hungarian Conference-ELCA, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505* címen a vételár (US\$10) egyidejű beküldésével. ☐

NYOLC SZABADNAP

Új munkarendi szabályok szerint a finnországi lelkészek hetenként két hétköznapot tölthetnek szabadidőként, illetve havonta egyszer a két napot a hétvégére is levehetik. A hír úgy is értelmezhető, hogy a maradék öt napon a lelkészeknek a nap 24 órájában szolgálatban kell állniuk.

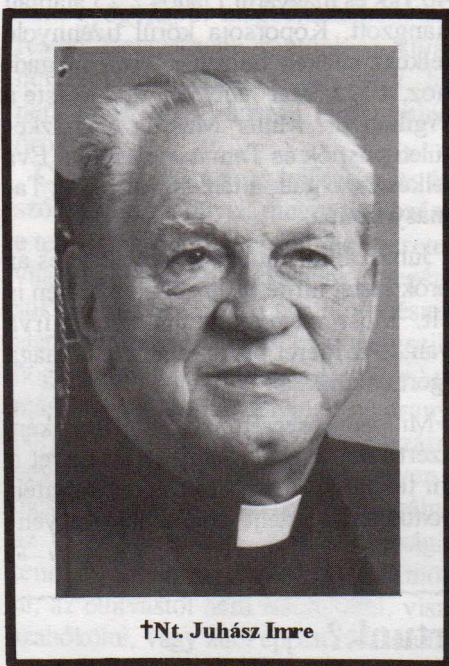
†Nt. Juhász Imre, ny. ev. lelkész

Budapest, 1923. június 7 — Cleveland, 1997. november 16

Alig másfélórája mondtunk Istenhoz-
zadót egymásnak az Amerikai Magyar
Evangélikus Konferencia 27. biennális
közgyűlése befejeztével, amikor elért a
megdöbbentő gyász hír: Nt. Juhász Imre
kedves lelkésztestvérünket hirtelen hív-
ta ki az Ő mennyei Atyja ebből a földi
világból. Még visszacsengtek fülünkben
az Ő "viszontlátásra" köszöntése, még
szemünk előtt volt, amint gondosan el-
tette jegyzeteit az elkészítendő jegyző-
könyvhöz. S most már nincsen közöt-
tünk. Az északamerikai magyar szór-
ványevangélikusság, a magyar evangé-
likusság szerte a világon Juhász Imré-
ben Urát mindenkor, a negyvenegy aktív
évében és a még megadatott hat
nyugalmi esztendejében is hűségesen
szolgáló lelkészt veszített el.

Ezt a földi világot Budapesten látta
meg 1923. június 7-én, Juhász János és
felesége, sz. Németh Teréz egyetlen
gyermekéként. A keresztségben az Imre
István nevet kapta. Gondos nevelésben
részesült és már tizenéves korában meg-
érintette a Szentlélek, hogy lelkészi pá-
lyára készüljön. Iskoláit a bp.-deákteri
ev. elemiben, majd a fasori, a kezdetben
még Ágostai Hitvallású Evangélikus
Főgimnázium néven ismert Budapesti
Evangélikus Gimnáziumban végezte.
Ennek a gimnáziumnak a szellemi és
lelki hatását élete nagy kincsének tar-
totta, s ahol vagy amint tehetette, erről
megilletődött lelkesedéssel beszélt vagy
írt. A bp.-fasori ev. templomban konfir-
mált, s konfirmációs ígétjét tekintette
vezérigéjének: "Úgy éljete, mint akik
nem hiába kapták az Isten kegyelmét."

1941-ben került a pécsi Erzsébet Tu-
dományegyetem soproni ev. teológiai
karára, ahol három és félelvet töltött
szorgalmas, hitében és hivatástudatában
egyre erősödő teológusként. A II. világ-
háború vihara 1945 tavaszán őt is kiso-
dorta az országból. Menekültéveit Ba-
jorsországban töltötte különféle alkalmá-
zásban. Többek között, ahogy magáról
tréfásan megjegyezte, "Istenfaragó"
("Herrgottschnitzer") is volt, vagyis az
egyik oberammergau-i üzemben kegytár-
gyak faragásával foglalkozott. A ki-
vándorlások megindulásával jutott ide
Amerikába, mégpedig az ohioi Toledó-
ba, ahol rokonainál talált szerető fogad-
tatásra és támogatásra. Itt vált kettőssé

†Nt. Juhász Imre

az életútja. Lelkészi tanulmányait 1950-
re fejezte be a columbusi "Evangelical
Lutheran Theological Seminary" inté-
zetben. Oklevelével a kezében 1950.
június 18-án szentelték lelkésszé az ohi-
oi Willistonban lévő Szent János ev.
templomban, s nem sokkal ezután,
szeptember 30-án, Toledóban vezette
oltárhoz szíve már korábbi választottját,
a papi családból származó Papp Ednát,
akivel Isten kegyelméből 47 éven át
oszthatta meg hitvesi szeretetben az
örömeket és a bánatokat egyaránt.
Ednában, s majd gyermekeikben, Teréz-
ben, Jánosban, s Istvánban, akiket pél-
daadóan neveltek, szolgálata mindenkor
készleges és szíves támogatást élvezett.

Az akkori "American Lutheran
Church" volt főhatósága, s mint új, im-
már nő lelkészt első szolgálatra az ore-
goni Portlandba rendelték, majd pedig
egy év után az idahoi Giffordba (itt
született Teréz leánya), ahol szintén egy
évet szolgált. Itt érte el a hívás, hogy
magyar evangélikusok gondozását vál-
lalja. Ezzel átkerült az akkori "United
Lutheran Church in America" lelkészi
karába, mint a new-yorki Buffalóban lé-
vő magyar ev. gyülekezet parókusa
1952 és 1956 között (itt születtek fiai,
János és István). E rövid és aránylag rö-
vid szolgálatok után költözött a lel-
készcsohad Clevelandba a Nyugatcleve-

landi Magyar Evangélikus Gyüleke-
zethez, melyben Juhász Imre 35 éven
keresztül végezte lelképásztori munká-
ját. Ezt a feladatát is hűségesen és gon-
dosan látta el. Ismertté és megbecsültté
lett a clevelandi és környéki magyar ko-
lóniában, sőt azon túl is. Az 1956-os
szabadságharc leverése nyomán jelentős
munkát végzett a Clevelandba került
menekültek javára nemcsak hivatalból,
hanem jósíví szállástadóként is.

Igehirdetéseire mindig alaposan felké-
szült, s azok valóban az Ige hirdetései
voltak. Igyekezett szépen és kereken fo-
galmazott, egyszerű szövegben be-
szélni, vagy írni, akár magyarul, akár
angolul. Ez a tehetsége, s erős hajlama
a részletek kutatására és feltárására szé-
les körben ismert volt. Ezért keresték
meg, hogy vállaljon a gyülekezeti szol-
gálaton túl is tisztségeket. 1954 óta ha-
láláig betöltötte az Amerikai Magyar
Evangélikus Konferencia jegyzői tisz-
tét; munkavégzéséről a jegyzőkönyvek
pontos adatai tanúskodnak. Jóllehet né-
hány évvel korábban már kiadóként
szerepelt, 1963-mal elvállalta az észak-
amerikai magyar evangélikus lap, az
Erős Vár szerkesztését, mely 1977-ig
havonként jelent meg, azóta pedig két-
havonként. A szerkesztői "stafétabotot"
1990 végével adta át. A lap hangja min-
denkor az Ő megingathatatlan lutheri
meggyőződését tükrözte, s elkötelezését
az elnyomás alatt és szétszakítotttságban
szenvedő magyarság szolgálatára (az
utóbbiért olykor-olykor meg is rótták a
pártállami ev. egyházvezetés részéről).
Mint fanatikus faszorista, szíven viselte
1952-ben megszüntetett alma-mátére ü-
gyét. 1968-ban, amikor az ilyesmi tabu-
nak számított, írt az iskoláról és vissza-
állításának szükségéről olyan cikket,
amely szerte a világon feltűnést keltett;
talán gondolhatjuk, hogy ha többet nem
is, de a cikk hajszálrepedést jelentett ah-
hoz a folyamathoz, amely 1989-ben az
iskolát új életre keltette. Többévig sugá-
rozta a Szabaeurópa Rádió kommentár-
jait és áhitatait Magyarország felé.
1989-től a clevelandi Bocskai Rádió
rendszeresen közvetítette áhitatait.

1991 júniusa végén vált meg az aktív
lelkészi szolgálatról, s a már előkészített
házában, a délohiói Hideawayhillsben
(ahogy fordítottuk: Rejtődombon) hú-

zódott meg feleségével, ápolva a kapcsolatot szeretettel, barátaival, figyelemmel kísérve gyülekezetét, ellátva alkalmi szolgálatait, s átadva magát jól ismert hobbjának, a világot átölelő, rövidhullámú rádiózásnak. Vagy hat éve aneurizmával került kórházba: Isten akkor kegyelmesen meghosszabbította életét (így emlékezett meg róla János fia a két unokával is bővült család nevében). De az újabb aneurizmával már nem volt mit kezdeni. 1997. november 16-án délután nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

1997. november 22-én tartott temetésén a nyugatclevelandi magyar evangélikus templom megtelt a családtagokkal, rokonokkal hivekkel, tisztelőivel, barátaival, s szolgatársaival. Együtt szolgált Tamásy Zoltán gyülekezeti lelkésszel Kelley Róbert, az Északkeletohio Ev. Egyházkerület tb. püspöke és Bernhardt

Béla, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia főesperese. Juhász Imre felett az Ige hirdetése angolul Északi 40:1kk és magyarul I. János 2:25 alapján hangzott. Koporsoja körül tizennyolc lelkész énekelt búcsút a "Térj magadhoz, drága Sion" énekkel. Előző este a vigilián dr. Miller Marcus egyházkerületi püspök és Tamásy Éva lelkész szolgált, a temetőben pedig Tamásy Zoltán.

Juhász Imre mindig a megváltást és az örök életet hirdette és ebben a hitben is élt. Most megtapasztalja, amint írva van: "Az ígéret pedig, amelyet Ő maga ígért nekünk, az örök élet."

Mi pedig szereteteiért és magunkért azért imádkozunk, hogy ez az ígéret a mi teremtett, megváltott, s megszentelt voltunkon is beteljesedjék. Úgy legyen!

-t-a

Lefelé tartunk?

Lefelé tartunk, mondják rólunk az emberek,
ha fakul a szemünk fénye és hangunk megremeg.

Sajnálkozó mosolyt is meg-megfigyelhetünk,
mikor kihagy néha az emlékezetünk.

De bánkódjam miatta? Az óra leperog,
s vár az ország, ahol senki sem lesz öreg.

Lefelé tartunk, mondják. Lépteink lassúak,
óvatosak. Nem várnak derűs, fényes utak.
Halkabb a szó csengése, nehezen halljuk már,
és veszít melegéből a kedves napsugár.

De bánkódjam miatta? Ha dermeszt a hideg,
vár az ország, ahol senki sem lesz öreg.

Lefelé tartunk, mondják. De biztatón ragyog felénk
Isten mosolya: Ne félj, pajzsod vagyok!

Fáradt gyermeket hordoz az erős égi kéz.
Szólt. Szava színarany és édes mint a méz.

Mit bánkódjam, ha szívem Isten állítja meg?
Vár az ország, ahol senki sem lesz öreg.

Lefelé tartunk, mondják. NEM! Fölfelé megyek!
Hallom már a távolból a győztes éneket.

S látom, fehér ruhában királyi trón körül
nagy nyomorúságból jött, boldog sereg örül.

Utam nem lefelé tart, csak a cél közeleg!
Vár az ország, ahol senki sem lesz öreg!

-Túrmezei Erzsébet.

**Ennek a versnek ebben a számban való közlését
még Nt. Juhász Imre kérte egyik "szerkesztői beszélgetés" során.*

Emlékezzünk ...

1397-ben, 600 éve született Mainzban Gutenberg János a könyvnyomtatás feltalálója, a kompjutert megelőző nyomdászat megteremtője. A reformáció ügyének nagy segítségére volt, hogy Luther fellépése idején nyomdászat működött Wittenbergben, ahol e nyomda első öt évében kerekén 600 kiadvány jelent meg.

1797-ben, 200 éve született Mária Dorottya Karlsruheban, aki József nádor feleségként volt a Habsburg-család egyetlen evangélikus tagja. Az ő buzgó támogatása tette lehetővé, hogy Budán a várban evangélikus templom épült. Ez éppen a nádorné 50. születésnapjára készült el. Nevét Pesten a Dorottya utca őrzi.

1947-ben, 50 éve hunyt el D. Raffay Sándor püspök, a Bányai Ev. Egyházkerület főpásztora. Püspöki szolgálatát harminc éven keresztül végezte, melyet gyülekezeti lelkészi, majd teológiai tanári tevékenység előzött meg. Kiegyensúlyozott egyházkerületi és egyházpolitikai személyisége jelentősen hatott az egyházra a két világháború közé szorított csonka hazában.

1967-ben, 30 éve hunyt el Kodály Zoltán, a modern magyar zeneszerzés óriása. A magyar népzene, népdal megmentője között élen járt, s a magyar dallamokat ő szötte bele klasszikus alkotásaiba. Világszerte ismert zeneművein túl, a modern zenekartatási rendszer is az ő nevéhez fűződik. Számos történetet terjesztenek felőle, miként állt ki keresztyén hite és meggyőződése mellett azokban a nehéz időkben, amikor a pártállam mindenkitől meghunyászkodást várt el. ☐

EVT: 50

1998-ban ünnepli meg az Egyházak Világtanácsa alapításának 50. évfordulóját. A jubileumi ünnepségek idejét szeptember 20-a és december 13-a között jelölték meg. Szeptemberben a megemlékezéseket Amszterdamban kezdik (ott alakult meg a EVT 1948-ban), és decemberben, az EVT 8. nagygyűlése alkalmából a zimbabwei Harareben (az egykori rodéziai Salisburyben) lesz a záróünnep. Felhívják az egyházakat, hogy az említett időben találjanak alkalmat a jubileum helyi, ökumenikus megünneplésére.

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) for \$6 a year by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadában és egyéb külföldön évi 8 US dollár, tengerentúl légi postán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Classic Printing Corp., 9527 Madison Ave., Cleveland, OH 44102. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

KARÁCSONYI GONDOLATOK

Karácsonyra készülünk. Még mindig van elintézni való az utolsó pillanatokban, még sürgünk-forgunk, s ha úgy nézzük, Földünk tovább fordul tengelye körül, bajai, bánatai mintha ír nélkül maradnának, a pusztulás vagy pusztítás igényli áldozatait, sok ígéret beváratlan, remények nem kecsegtetnek, hangos még mindig a kardcsörtetés, vagy ha tovább nézünk, a reformok és megújulási lehetőségek mintha zsákutcába tértek volna, s ernyedtek, szinte tehetetlenek az erők, amelyek alig hétéves lelkesedésben feszültek a jövő felé ... s aztán, régmúlt időkből halljuk a tülekedést, a népszámlálás szigorú parancsának való kelletlen engedelmesség sok panaszát, a helynélküli vendégfogadókból az elutasítást ... és a nem-váró és nem-is-reménykedő világra mégis leereszkedik a csendes és szentséges éj.

Micsoda titka van, milyen sejtelmes az égi boltozat, melyben szokatlan fény kél, s ott, a poros betlehem mező felett angyali szózat hangzik ... más nem hallja, csak egyszerű pásztor emberek, s talán egyidőben messzi messzi keleti távolban jósok vagy bölcsek vagy királyok ismeretlen csillagot fedeznek fel, amely hívja, készíti, unszolja őket, hogy útrakeljenek.

Útrakelnek a szegények báránnyal, sajtocskával, kisködmönrel, s még ami a szívben van, aztán a gazdagok arannyal, tömjénnel, mirhával, mind mind igyekeznek a számukra idegen, járatlan környezetben és körülményekben oda ... nem palotába, nem bíborral takart királyi trónus elé, hanem oda, a betlehem istállóba, a jászolhoz, hogy hódoljanak a Gyermekeknek. A próféták által jövendölt csoda bekövetkezett. Ahogy János apostol jelentette: Az Ige testté lett (1:1-14).

Mi pedig, akik arra áhítunk, hogy végre is megnyugodjék szívünk, életünk, hogy annyi bajt és keservet váltson fel valami új kor, mi pedig szintén odazarándokolunk, hogy hitet tegyünk és bizonyosságot nyerjünk arról a mérhetetlen kegyelemről, mely Isten emberré lételét adja hírül.

Reá, erre a Kisdedre, erre az Isten-

fiúra bízhatunk mindent, hogy vezessen, gyógyítson, megbékéltessen, szeressen: kiengesztelje irántunk az Atyát, nemcsak megbocsátva bűneinket, hanem el is véve bűneink terhét mindörökre.

Csak halljuk meg, s halljuk-e az égi szózatot, a mennyek megnyilatkozását e teremtett, Isten által mindig szeretett világ felé, hogy megértenénk, megértjük az összefüggéseket, a teremtésnek alapvető rendjét, amely azon nyugszik, hogy Istenünké legyen a dicsőség, ne más isteneké, ne bálványoké, ne aranyborjúké, ne kéjé, ne élvezethajhászásé: egyedül, csak egyedül Istené legyen a dicsőség. Neki hódolni, Neki szolgálni, az Ő Nevében élni, Órála tanúságot tenni, a táltumokkal Neki elszámolni, az elhívástól nem iszonyodni, visszahőkölni, vagy attól éppen elfordulni, hanem a felénk nyújtott, drága mentő kezét megragadni, s menni Vele az Ő nagyszerű életformáló elvei szerint a jövő és örökkévalóság felé ... ezzel kezdődik. Ekkor lesz béke és Földön, ember és ember, nép és nép között; ekkor majd elszorvad az igazságtalanság, a másokon való hatalmaskodás, a kihasználás és kizsákmányolás, a gyengék eltiprása, néprészlegek és országhatárok elbitorlása és elbitangolása; amikor szent dolog lesz megint a házasság, a férj-feleség készséggel alapít családot, a gyermek áldássá válik újra, s új nemzedékek nőhetnek fel, kiki a maga integritásában és egyéniségében, s a népek sorában a magyar sem lesz mostoha többé.

Mindez valahogy Betlehembe kezdődött volna, s ha a folyamat nem látszik előrehaladni, hanem inkább visszajárfordultnak tűnik, bizonyára nem hallgattuk jól és figyelmesen és odaadón azt a szózatot ott, mely Betlehem mezején zengett. S nem mertük végigkísérni Őt azon az úton, amely dicsőség mellett alázatot bizonyít, s gyengeség mellett erőt, s vereség ellenére győzelmet. A jászolra mintegy keresztet árnyékoltak az istálló gerendái, azt a keresztet, mely megváltja az emberiséget. Olyan Istenfiú, Isten a Betlehemben Született, Aki az életet, a teremtett

életet igényli, Aki utána megy az egy életet védő báránnyal, Aki örül a kereső asszonnyal a megtalált garason, Aki a tékozló fiú megtérésén, a bűnös asszonytól vett megkenetésén, a vámszedőkkel elköltött vacsorákon mutatja meg megváltói voltát, s Aki majd az értetlen és megzavart Pilátus előtt királyként áll és dicsőségét töviskoronájával elviselésében, kereszthalálában, s majd feltámadásában bizonyítja meg.

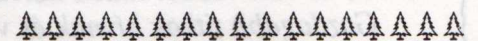
Amit próféták, angyalok, pásztorok, királyok, apostolok, s hívek biztonnal hirdettek, azt Mária-hoz hasonlóan zárjuk szívünkbe mi is. Mert most van szükség a jóakarátú, s tegyük hozzá, a jóraigyekvő emberekre. Minden szózatnak, minden felhívásnak, minden hirdetésnek megvan a maga drámája azzal, hogy beleszól a helyzet valóságába. A romlásba, az elkorcsosulásba, az apátiába, a züllésbe, s az egymástól való elidegenedésbe. Márcsak rá se nézünk egymásra, elkerüljük a társalgás, az érintkezés alkalmait, mert mivel is tartanánk szóval egymást. De tudunk acsarkodni, s ha úgy adódik, a világot is lángba tudjuk borítani. Hát legyen ebből elég!

Legyünk megnyílt fül, megnyílt értelem, megnyílt szív: jön, ittvan a csendes és szentséges éj, mindenfelé. S ittvan öt világrészen szétszórt, csonkákában küzdő, elorzott területeken nyomorított, idegen földön kesergő magyarok felett is. Innen lépünk reménnyel, bizalommal, Istennek dicsőséget mondón, embernek szeretet adón a jövő felé. Erre bátorít, efelé irányít az evangélium Lukács írása szerint (2:1-20):

Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet: Üdvözítő született ma nektek, az Úr Krisztus ...

Dicsőség a magasságban Istennek, és a Földön béke, és az emberekhez jóakarát!

-BB.

IMÁDKOZZUNK!

Az angyalok és a hívek seregével áldunk Téged, Istenünk, hogy megszületett Fiadat Megváltóul adtad a világnak. Világosíts meg Szentlelkeddel, hogy Jézusban mi is megismerjük megváltó Urunkat, öröm és béke töltsen el szívünket Óáltala. Ámen.

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Ünnepeles fogadáson köszöntötték tisztukbe való beiktatásuk tízéves évfordulója alkalmából D. dr. Harmati Béla püspököt, a Déli Ev. Egyházkerület főpásztorát, az Országos Egyház elnökét, és dr. Frenkl Róbert professzort, országos felügyelőt. A méltatásokat, ill. köszöntéseket D. Szebik Imre püspök az egyház részéről, dr. Reuss András rektor a Hittudományi Egyetem, s Szépfalusi István bécsi ev. lelkész a barátok nevében mondta.

• Miskolcon a volt Evangélikus Tanítóképző alapításának a 150., Miskolcon, Surdon, Mezőberényben a templomépítés 200., Soltvadkerten a 160., Pakson a 100., Rákospalotán a gyülekezet alakulása 125., Mohácson a 60., Orosházán az ev. gimnázium alapításának a 60. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

• Sopronnémetin és Nagycserkeszen új templomot, Kétfodonyban, Rákosligetben, Acsán, Kaskantyún, Mihályházán felújított templomot, Domonyban új gyülekezeti házat és parókiát, Szepetneken új, lelkészlakást is magábfoglaló gyülekezeti házat, Nemespátrón visszakapott parókiájából alakított gyülekezeti házat, Balassagyarmaton új hitéleti központot, Bp.-Fasorban a II. világháborúban elpusztult, nagy ólom-

üveg-ablakok helyébe rekonstruált új ablakokat vett ünnepelesen használatba az ev. gyülekezet.

• Az 1997/98-as tanévben 19 teológiai és 4 hittanári hallgató kezdett tanulmányokat az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. A tanévnyitó ünnepség alkalmával Deme Károly békéscsabai, Gáncs Aladár bp.-fasori, Roszik Mihály alberti ny. lelkész, továbbá dr. Muntág Andor professzor és Tóth-Szöllös Mihály a Sajtóosztály vezetője aranydiplomát, valamint Benczúr László bp.-angyalföldi, Biczó Ferenc rábcakapi, Bonnyai Sándor kispesti, D. Koren Emil budavári, s D. Veöreös Imre bp.-kőbányai ny. lelkész gyémántdiplomát kapott.

• Bp.-Hűvösvölgyben 15 kislakásos, nyugdíjas lelkészotthont otthont avatott fel D. Szebik Imre püspök, Bálint László esperes, s Csizmazia Sándor otthonigazgató-lelkész együttes szolgálatban.

• A történelmi egyházak (katolikus, református, evangélikus) valamint a zsidó hitközségek szövetsége együttes állásfoglalásban tiltakoztak a kormánynak az egyházak anyagi támogatását érintő, hátrányos és jogtipró törvényjavaslata és törvény módosítása ellen: "... törvényi garanciát kérünk arra, hogy az egyházakkal kötött

(kötendő) megállapodásokat minden kormányzati szerv maradéktalanul végrehajtsa ...".

• Békéscsaba-Erzsébethelyen Kutyej Pál, Nyíregyházán Hamza Kinga végzett teológust, Kelenföldön Schulek Mátyás levelező tanfolyamon végzett igehirdetőt, iskolaigazgatót szentelte lelkésszé az illetékes püspök, dr. Harmati Béla, ill., D. Szebik Imre.

• Előző számunkban a felsorolt születésnapok köszöntések sorából kimaradt id. Szerdahelyi Pál ny. körmendi lelkész, aki idén 75. életévét töltötte be. (Elnézést kérünk.)

• Nyíregyházán hármastan jubileumot ünnepelt az ev. gyülekezet: A "Bessenyei György" Tanárképző Főiskola fennállásának 35., a névadó születésének 250., s a nyíregyházi tanítóképzés indulásának 150. évfordulóját.

• Gáncs Péter nagytarcsai lelkészt az ev. egyházi országos evangélizáció igazgatólelkészévé iktatták be.

• Meghalt Farkas Lajos gyémántdiplomás ny. ev. lelkész.

• Januártól a hazai országos evangélikus hetilap, az *Evangélikus Élet* az eddiginél valamivel kisebb formában, de hat oldalon jelenik meg.

• A megszüntetett csongrád-szolnoki ev. egyházmegye helyébe a pesti ev. egyházmegye szétválasztásával kettőt alakítottak. Az egyik az északpestmegyei ev. egyházmegye, melynek Detre János aszói lelkész az esperese. A másik pedig a délpestmegyei ev. egyházmegye; ennek az élére Koczor Tamás gyóni lelkészt választották esperesül. -[Ev. Élet et al.]

A karácsonyi ajtó

*Emlékszem, rég volt. A bezárt ajtót
hosszú estéken remegve lestem.*

*Vártam nyílását azon a sok-sok felejthetetlen
szép, gyermekkori karácsonyesten*

*Kipirult arccal, dobogó szívvel,
úgy vártam, mikor fordul a zárja,
mikor tárul fel, mikor ragyog fel a titkok fája.*

Ó, hogy csábított minden kis ága!

*Rég volt . . . azóta évek repültek,
és messziről int már az öregség,
s azt veszem észre, felnőtt, vén gyerek, - ez már nem emlék -,
a karácsonyi ajtót lesem még.*

Ó, de már többet tudok azóta!

Gazdagabb titkok hívnak és várnak!

*Ragyogóbb minden karácsonyfánál, mit a szem nem láthat
országában a dicső Királynak!*

Tudom, az ajtó egyszer kitárul.

*S jöhetnek gondok vagy szenvedések,
ez ad most nékem derűt, nyugalmat, hogy ott az élet
az ajtó mögött . . . s már küszöbén élek!*

H.M.R.

ÚJABB TILTAKOZÁS

Svédországban a nők lelkészségét ellenzők két ügyben jelezték tiltakozásukat a linköpingi székesegyház előtt tartott tömeggyűlésükön. Nyomatékosan rosszalták, hogy Odenberg Christinát a lundi egyházmegye püspökévé szentelték. Továbbá pedig kifogásolták azt a januárban életbe lépő szabályrendeletet, mely szerint csak az a lelkész lehet parókussá, aki hajlandó együttműködni bármelyik más lelkésszel nembeli megkülönböztetés nélkül. A tiltakozó gyűlést Gärtner Bärtil ny. linköpingi püspök vezette abból a megfontolásból, hogy ragaszkodni kell az Ige hagyományos magyarázatához nőkre vonatkozóan. Néhány órával a gyűlés után Lind Martin linköpingi és Odenberg Christina lundi püspök együttesen tartott hálaadó Istentiszteletet azért, hogy a Svéd [Ev.] Egyházban nők és férfiak egyenlőképpen vállalhatnak szolgálatot.

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk az 1997. szeptember 21-e és november 30-a között vett különféle adományokat:

• AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vétele a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$100: Dr. Sándor Imre (Phoenix AZ). **\$38:** Petrakovits Jenőné (Chicago IL). **\$40:** Koltai Rezső (Helsingborg Svédo.). **\$20:** Bacek István (Cambridge ON), özv. Baráth Jánosné (Hialeah FL), Markovics István (Spring Hill FL), özv. Varga Lajosné (Niles IL). **\$15:** Kiss Antalné (Etobicoke ON). **\$13:** Halászi Lászlóné (Pueblo CO). **\$10:** vonBakonyi István (Valley City OH), Mindszenty Bertalané (Willowdale ON). **\$9.66:** v. Hefty Frigyes (Big Bear City CA). **\$8:** Özv. Kiss Jánosné (Bay Village OH). **\$4:** Gömbös Anna (Hinckley OH). **\$3:** Nagy Károly (Fairfield CT). **\$2:** D. Bertalan Imre (Rockville MD).

Nt. Juhász Imre emlékére - \$100: Dr. Tapolcsányi Oszvald és felesége (Cleveland OH). **\$50:** Juhász Teréz (Cleveland OH), Szeless György és felesége (Concord OH), Tomaschek László és felesége (Fairview Park OH), Zavada Elizabeth (Concord OH). **\$48:** Suburban West Lutheran Ladies League (Cleveland OH). **\$25:** Böjtös László és felesége (Brecksville OH), D. Brachna Gábor és felesége (Fairview Park OH), Brachna Gábor S. és felesége (Shaker Hts OH), özv. Markovits Pálné (Huron OH). **\$20:** vonBakonyi István (Valley City OH)

• A.M.E.K. TAGSÁGRA

1998: Mindszenty Bertalané (Willowdale ON), Tomaj Gusztáv (Chicago IL), dr. Tomaschek László (Brecksville OH).

• EVANGÉLIKUS ISKOLÁKRA

Bp.-Fasor. \$100: Dr. Schulze János (Pleasantville NY). Eddig összesen: \$11,459.00.

• 100x\$100=SZÁZSZORSZÉP ALAPRA

\$100: Dr. Fabók Ferenc (Tecumseh MI), Fröhlich János (Stamford CT), dr. Schulze János (Pleasantville NY). **\$70:** Dr. Tomaschek László (Brecksville OH). **\$50:** Tomaschek László (Fairview Park OH). **Eddig összesen:** \$5,403.00. * * *

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi iskolaügy és az ev. egyházi segítségnyújtás javára (felesben megosztva a magyarországi és az erdélyi magyar ev. egyház között) szívesen továbbít adományokat. Csekket/pénzesutalványt **Hungarian Conference-ELCA** névre s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Deáktér, Fasor, Győr, Nyíregyháza, Orosháza) vagy a segítségnyújtást ("Segély") megjelölni. Minden adománnyért előre is hálás köszönetet mondunk. ☑

Lapunk ügyében

Több olvasónk osztályozását ezzel a számmal megváltoztattuk, vagyis azokat a **belföldi** — USA-beli és kanadai — olvasóinkat, akiknek a címkéjén a törzsszám mellett ezelőtt "IC" jelzés volt található, 1997-es lejáratot jelezve a címszalagon, előfizető állományba helyeztük. Régi alapelvünk szerint a lapot majd továbbra is kapják, de reméljük, hogy 1998-cal évi US\$6-ral vagy CD\$10-ral a lap fenntartásában készséggel résztvesznek; ezt előre megköszönjük.

Az előfizetések 1997-es vagy korábbi lejártára pirosszínű **"Előfizetése lejárt!"** pecséttel emlékeztetjük az érintett olvasókat. Szívéljük meg ezt az emlékeztetést és küldjék be az esedékes előfizetést, s ha lehet, felülfizetést is. Az 1995. október 1-e és 1997. szeptember 30-a közötti elszámolási időszakban kereken \$4,400.00-nyi hiányt kellett elviselnünk, mert valamilyen oknál fogva a remélt előfizetések — évi \$6 az USA-ból, évi \$10 Kanadából — nem érkeztek kézhez, sok esetben már több éve. Megismételjük: Lapkiadásunk nem üzleti vállalkozás — ezért nem hagyunk el senkit, aki egyszer bekerült az olvasótáborba —, hanem szolgálat az északamerikai nagy magyar evangélikus szórványban; ennek a szolgálatnak a rendszeres és jószívű támogatása bizonyára "megérdemel" heti 11 centet az USA-ban vagy heti 19 centet Kanadából. (bb)

†KALNINS HARALD

Meghalt 86 éves korában Kalnins Harald ev. püspök, a volt Szovjetunió területén működő ev. gyülekezetek ny. főpásztora. Mint a Lett Ev. Egyház lelkésze kapott megbízást és engedélyt, hogy gondozza a szovjetuniobeli, főként németajkú evangélikusokat, előbb esperesként, majd 1988-tól püspökként. Egyházmegyéje Szentpétervártól Irkutskig, az északi sarkkörteől az afganisztáni határig terjedt. 1994-ben mint az Oroszországi és Környező Államokbeli Evangélikus Egyház püspöke ment nyugalmába.

HAMUVÁ LETT TEMPLOM

A finnországi Tyrvääben 1510-ben épült Szentolaf-templom, melyet nagy gonddal és tetemes költséggel szeptemberre restauráltak, szándékos gyújtogatás áldozatává lett. A templom a világ kultúrkincsei közé tartozott, s helyreállításához az Európai Unió építészeti alapja is hozzájárult. Megemlítendő, hogy önkéntesek százai faragtak vagy 18,000 nyárfazsindelyt a tető minél eredetibb kialakításához. A tetteseknek nincs még nyoma.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: **Juhász-Shepherd Ferenc**
Templom és lelkézi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnap 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

A teremtés hajnalán Isten elválasztotta a sötétséget a világosságtól. Azóta ettől a csodálatos kozmikus létezésétől, a világosságtól függ. Enélkül élet nem képzelhető el. A világosság ellentéte a sötétség. A sötétség pedig a halál állapota. A Krisztusban lévő világosság azért érkezett ek, hogy miként a fizikai világosság, úgy telítse meg élettel az embert a mi Urunk. Mivel a kettő egymással nem élhet, az embernek döntenie kell, melyiket akarja, melyiknek ad "kész szállást" szívében. Az embernek szüntelenül választania kell: akar-e a sötétségnek vagy a világosságnak fia lenni. A döntés következményeit azonban vállalnia kell. Karácsonyban Isten döntött, mégpedig éntünk javára. Oka volt akkor is és van ma is a világ elpusztítására. Karácsonykor újból figyelmeztet bennünket, hogy még mindig van kegyelmi idő, még mindig van lehetőség a Világosságról való bizonyoságtételre. A Benne hívők most is ez készíti ünnepre és ezért ünneplünk mi is karácsony szent ünnepén. • Karácsonyi Istentiszteleteink rendje a következő - **ádvent négy vasárnapján (nov. 30, dec. 7, 14, 21) összevont angol-magyar Istentisztelet de. 10 órakor - december 24-én szentestén angolnyelvű, hagyományos gyertyafényes ünnepi Istentisztelet úrvacsoraosztással - december 25-én karácsony napján de. 10 órakor összevont angol-magyar Istentisztelet úrvacsoraosztással - január 4-én de. 10-kor újévi, összevont angol-magyar Istentisztelet. • Kegeylemteljes szent karácsonyt és boldog, áldásokban gazdag új esztendőt kívánunk minden magyar testvérünknek. - JSF.**

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: **Tamás Zoltán**

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsoraosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepnapokon. Vasárnapi iskola októbertől májusig 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul.

Karácsony Isten honfoglalása. Isten Jézusban pályába rejtetten jött közénk, helyet kért, megérintette Földünket. Elrontott, összetört életünk egyetlen lehetősége, hogy Jézus meggyógyítson, felemeljen, levegye bűnünk terhét. Senki sem gondolhatja, hogy volna más esélye is, mint amit Isten ad: emelkedni, tisztulni újjászületni, és eljutni a szeretet teljességére. Akik a halál árnyékának a völgyében járunk, szorongat bennünket bűn, kísértés, félelem, múlandóság; segítségre van szükségünk, érezzük a rászorultságot. És kapunk lehetőséget Istentől a karácsonyi jászolbölcsőbe rejtetten. • Szeretettel hirdetjük testvéreinknek alkalmainkat - **december 4-én este 7 órakor tartjuk a nők bibliaóráját, szeretettel várjuk asszonytestvéreinket - december 7-én a magyar nyelvű Istentisztelet után tartjuk Borbála-ebédünket, mindenkit szeretettel hívünk erre az együttlétre - december 24-én este 11 órakor angolnyelvű Istentiszteletet tartunk úrvacsoraosztással - december 25-én és 26-án magyar nyelvű Istentisztelet de. 10:45 órakor - január 1-én de. 10:45-kor szintén magyar nyelvű Istentisztelet. • Kérjük, hogy beteg**

gyülekezeti tagjainkról a Lelkészi Hivatalt szíveskedjenek értesíteni, hogy lelkigondozásban tudjuk részesíteni azokat, akik ezt igénylik. • Az Úr szent vacsoráját elvisszük azoknak, akik ezt kéri. • Karácsony evangéliuma töltse be mindannyiunk szívét és adjon boldogságot és békés új esztendőt. Erős vár a mi Istenünk. Szeretettel: TJ&É.

* * *

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla főesperes

Beszolgáló lelkész: Tamásyné Molnár Éva

Templom: 116 Bond Street. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Dr. Raschka László; tel.: (416) 783-6938. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Alig örvendezhetett a család és a barátok köre Németh Sándor és felesége, Emma 40. házassági évfordulójának, az Úr november 23-án kihívta ebből a földi világból kedves testvérünket, gyülekezetünk régi tagját, Németh Sándort 64 éves korában. Az 1960-as évek elején újjászervezett gyülekezet első presbiterei közé tartozott, ezt a tisztét két évtizeden át viselte. A családdal a feltámadás vigasztalását osztjuk meg, amint kifejezzük részvétünket. "Jézus él, én is Vele!" Emlékező Istentiszteletre december 14-én du. 4 órakor kerül sor. • Karácsonyi Istentiszteletünket úrvacsoraosztással december 28-án du. 4 órai kezdettel tartjuk meg. • Felhívjuk a figyelmet a január 18-án esedékes 29. magyar ökumenikus Istentiszteletre; részletek felől helyi meghirdetésből szíveskedjenek tájékozódni. • Előre jelezzük 1998. évi közgyűlésünket, melyet február 22-én közvetlenül az esedékes Istentisztelet után tervezünk megtartani. • Nézzünk karácsony elé nagy örömmel és így imádkozzunk: "Jézus Krisztus, magasztalunk Téged, hogy emberré lettél értünk, és így testvéreiddé és az örök élet részeseivé tettél minket. Részesíts a bűn és a halál feletti győzelmedben is, hogy Szentlelked által újjászülésünk és egész életünket betöltse az öröm és hála a Te emberszeretetedért. Ámen." • Isten áldja meg karácsonyi ünneplésünket és adjon békességet mindnyájunknak az új esztendőben. - BB. ☒

GYÜLEKEZETI HONLAPOK

A Fuller Intézet jelentése szerint több mint ezer evangélikus gyülekezet ad magáról tájékoztatót honlapon a világhálózat keretében. Ezek közül 726 északamerikai, 247 európai, hét ausztráliai, kettő brazilai, s egy japáni. Úgy becsülik azonban, hogy csak az Egyesült Államokban havonta 30 gyülekezet nyit honlapot. A honlapon útján — ebben a sorrendben — a helyi körzetet kívánják tájékoztatni, remélik új tagok bevonhatóságát, szorgalmazzák az egymás közötti kapcsolatok kiépítését, és törekednek az evangélium terjesztésére.

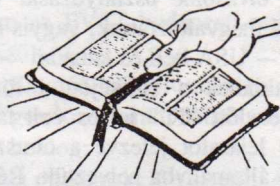
LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA

1998. január 15.

Hírek, gyülekezeti hírek, cikkek időbeni beküldését ezúton is kéri

— a Szerkesztőség.

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

1998. JANUÁR

1. Jézus neve ünnepe – Új év napja

Filippi 2:9-13 – Lukács 2:21

2. Máté 2:13-23 – János 1:19-28

3. Ézsaiás 43:16-19 – János 1:29-34

KARÁCSONY U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:14

4. 1János 5:11-13 – Lukács 2:41-52

5. Filippi 4:10-20 – János 1:35-42

6. VÍZKERESZT ÜNNEPE

Efézus 3:2-12 – Máté 2:1-12

7. Ap.Csel. 11:1-18 – János 1:43-51

8. 4Mózes 24:15-19 – János 2:1-25

9. Kolossé 1:24-27 – János 3:1-13

10. Zakariás 8:20-25 – János 3:14-21

VÍZKERESZT U. 1. VASÁRNAP

Heti ige: Róma 8:14

11. Ap.Csel. 10:34-38 – Lukács 3:15-22

12. Józsué 3:5-11 – János 3:22-30

13. Márk 1:1-8 – János 3:31-36

14. Róma 8:14-17 – Józsué 1:1-18

15. Máté 4:12-17 – Józsué 2:1-24

16. 1Korinthus 1:26-31 – Józsué 3:1-17

17. Lukács 10:21-24 – Józsué 6:1-23

AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT KEZDETE.

VÍZKERESZT U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:17

18. 1Korinthus 12:1-11 – János 2:1-11

19. Márk 2:18-22 – Józsué 7:1-26

20. Márk 3:1-6 – Józsué 8:1-29

21. Máté 19:3-9 – Józsué 8:30-35

22. Máté 5:17-20 – Józsué 9:1-15

23. 1Korinthus 2:1-5 – Józsué 9:16-27

24. Róma 3:19-22 – Józsué 10:1-5

VÍZKERESZT U. 3. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 13:29

25. Ézsaiás 61:1-6 – Lukács 4:14-21

AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT VÉGE.

26. Ézsaiás 19:19-25 – Józsué 11:1-15
27. Ap.Csel. 10:21-35 – Józsué 20:1-9
28. Ap.Csel. 13:42-52 – Józsué 23:1-16
29. Ézsaiás 45:18-25 – Józsué 24:1-15
30. Máté 8:5-13 – Józsué 24:16-28
31. Róma 11:13-22 – Józsué 24:29-33

1998. FEBRUÁR

VÍZKERESZT U. 4. VASÁRNAP

Heti ige: Efézus 1:18

1. 1Kor. 12:27-13:13 – Lukács 4:21-32

2. Jézus bemutatása a templomban

Zsidók 2:14-18 – Lukács 2:22-40

3. Ap.Csel. 26:1-23 – Efézus 1:1-14

4. 2Mózes 13:20-22 – Efézus 1:15-23

5. 1. Zsoltár – Efézus 2:1-10

6. Máté 16:24-28 – Efézus 2:11-18

7. Filippi 3:20-4:1 – Efézus 2:19-22

VÍZKERESZT U. 5. VASÁRNAP

Heti ige: Dániel 9:18

8. Ézsaiás 6:1-8 – Lukács 5:1-11

9. 112. Zsoltár – Efézus 3:1-13

10. Filippi 1:27-30 – Efézus 3:14-21

11. 1Mózes 6:9-22 – Efézus 4:1-6

12. 1Korinthus 3:5-10 – Efézus 4:7-13

13. Máté 10:40-42 – Efézus 4:14-16

14. Lukács 17:7-10 – Efézus 4:17-24

VÍZKERESZT U. 6. VASÁRNAP

Heti ige: Zsidók 3:15

15. 1Kor. 15:12,16-20 – Lukács 6:17-26

16. Máté 13:10-17 – Efézus 4:25-32

17. Márk 11:15-19 – Efézus 5:1-14

18. Márk 6:1-6 – Efézus 5:15-20

19. Márk 4:26-29 – Efézus 5:21-33

20. 2Korinthus 12:1-10 – Efézus 6:1-4

21. Zsidók 6:4-8 – Efézus 6:5-9

VÍZKERESZT U. 7. VASÁRNAP:

URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA

Heti ige: Ézsaiás 60:2

22. 2Korinthus 4:3-6 – Lukács 9:28-36

23. Lukács 13:31-33 – Efézus 6:10-24

24. Mátyás apostol emléknapja

Ap.Csel. 1:15-26 – Lukács 6:12-16

25. HAMVAZÓSZERDA/BŐJTKEZD.

Joel 2:12-19 – Máté 6:1-6,16-21

26. Lukács 10:38-42 – János 11:1-19

27. 2Korinthus 7:8-13 – János 11:20-27

28. Dániel 5:1-30 – János 11:28-44

(L-LWB)

ERŐS VÁR
P O BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038
RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?